

(1927 -)

İSMAİL DOYUK

İsmail Doyuk Ağabeyimiz 19 Nisan 2011 tarihinde, Bursa'da, kendi evinde misafir etti bizi. Bursa'dan, Hz. Üstad'ı ziyareti olan çok eski bir ağabeyimiz Erdoğan Utangaç ve Osman Zengin kardeşimiz ile beraber gerçekleşti bu ziyaretimiz.

İsmail Doyuk'un, Hz. Üstad'a çok sayıda ziyaretleri ve beraberlikleri var. Bunlardan en önemlisi, Bediüzzaman Hazretlerinin 1952 İstanbul Gençlik Rehberi Mahkemesi için, Adliye binasına İsmail Doyuk ve Ahmet Atak'ın kolları arasında gitmesidir. Bunu gösteren o sırada çekilmiş birkaç fotoğraf da vardır. Hz. Üstad'ı gösteren bu fotoğraflar daha önce hiç yayınlanmamıştır. Ayrıca, Üstad'ın diğer kolunda bulunan Ahmet Atak ağabeyi de Ankara'da kendi evinde ziyaret edip görüşüm ve aynı hadisenin teyidini kendisinden dinleyip kameraya kaydettim. Fotoğrafları neşrediyorum.

İsmail Doyuk Ağabeyin Hz. Üstad'la ilgili tarihi hatıralarını kaydettikten sonra, dosyalarını karıştırırken çok önemli bir belge gördük. Belge orijinaldi... Daktilo ile yazılmıştı... Kâğıda yapııştırılan pulların ve Hz. Üstad'ın mührünün rengi capcanlı duruyordu... Belge, Mustafa Sungur Ağabeye Hz. Üstad'ın verdiği vekâletti... Onu da neşrediyorum...

Anlattığı hatıralar İsmail Doyuk'a tashih ettirilmiştir.

İsmail Doyuk Anlatıyor:

Aslımız Üsküp göçmenlerindendir. Bursa'da Abdal Türbesinin yanında meşhur bir Abdal fırını vardır. O fırını işletiyormuş babam. Ben 1927 senesinde bu fırında doğmuşum. İlkokula geç gittim ben. Fakirlik vardı, çalışıyordum. Ama daha okula gitmeden okumayı öğrendim. Küçük yaşlarda 1600 sayfalık kitapları bile okuyordum. Okumaya karşı çok büyük ilğim vardı. Sonra sanat mektebine gittim, tesviye bölümünü bitirdim. Hocalarım illa okumamı istiyorlardı. Fakat babam evde hasta, bakıma muhtaç mecburen çalışıyordum. Sonra Yıldız Teknik Okulu'nun Tekniker Bölümünün imtihanlarına girdim ve kazandım. İki sene sonra 1948 senesinde Makine Teknikeri olarak mezun oldum. Balıkesir Sanat Mektebine öğretmen olarak tayin ettiler beni.

SEN ASKERSİN, İNŞALLAH ORADA HİZMET ET

1947 yıllarında Üstad'ı duymuş ve eserlerini aramıştım. Balıkesir'de öğretmenlik yaparken de Risaleleri dinlemiştim. Üstad'ı Sebilürreşad'dan da görüyor, okuyordum.

1951'de Ankara'da Yedek Subay Okulu'na gittim. Kemal Ural'la beraberdim. Ayrıca Ankara'da Ahmed Atak ((Ahmet Remzi Hatip) ile de tanıştım. Onun Tarihçe-i Hayat'ta adı geçer, "Ahmet Atak" imzalı bir mektubu vardır.

Askeri okuldan dağıtımım İstanbul Yassıören'e çıktı. Ankara'dan Bursa'ya döneceğim sırada, Üstad Hazretlerinin Eskişehir Yıldız Otelinde olduğunu öğrendim. Resmi Asteğmen kıyafetleriyle Eskişehir'de uğradım. "Üstad Hazretleri hasta, kabul edemeyecek" dediler. Ben de o gece Yıldız Oteli'nde kaldım. Sabah namazından sonra kabul etti beni Üstad. Elini öptüm, duasını aldım. "Seni talebeliğe kabul ediyorum, sen askersin, inşallah orada hizmet et" dedi. İlk görüşmemiz bu kadar olmuştu. Bursa'ya uğrayıp birliğime gittim İstanbul'a.

ÜSTAD HAZRETLERİ BENİM VE AHMET ATAĞ'IN KOLLARINDA GİTTİ MAHKEMEYE

İstanbul'da askerliğimi yaparken hafta sonları izin alır, Süleymaniye'deki 46 Numara'lı dersaneye gelirdim. Orda tanıştım ben kardeşlerle hep. Ziya Arun, Muhsin alev, Ahmed Aytimur... Orada kalıyordum.

1952 senesinde Üstad Hazretlerinin Gençlik Rehberi mahkemesi oldu İstanbul'da. Hafta içinde olduğu için izin aldım Birliğimden. İstanbul'a Üstad hazretlerinin kaldığı Akşehir Palas Oteline geldim. O sırada Ahmet Atak Bey de Ankara'dan geldi.

Otelde herkes mahkemeye hazırlanıyordu. Üstad Hazretleri o zaman bir beni bir de Ahmet Atak kardeşi gösterdi. "Bu iki kardeşim koluma girsin" dedi. Üstad Hazretleri bizim kolumuzda, arabaya bindik. Sirkeci Postanesi'nin oraya geldiğimizde baktık ki; mahkeme çok kalabalık. Kapıdan girmek mümkün değil. Mahkemeye arka kapısından da giriş varmış. Arka kapıdan girdik. Merdivenlerden çıkarken o sırada bir arkadaşımız fotoğraflarımızı çekti. Kimdi o çeken bilmiyorum. Üstad Hazretleri kolumuzda olarak mahkeme salonuna doğru geldik. Baktık mahkeme salonu beş-altı basamak yüksekte. O kalabalıkta birden benim ve Ahmet'in ayakları yerden kesiliverdi, havadayız. Kalabalık kucakladı aldı içeri Üstad'ı. Ben mahkeme salonuna girebildim, Ahmet girdi mi bilmiyorum artık.

Mahkeme başladı. Bir müddet sonra Üstad ikinci namazını kılmak için müsaade istedi. Mahkeme başkanı anlayış gösterdi. "Hemen bitiriyorum" dedi ve kısa keserek celseyi başka bir tarihe attılar.

ABDULHAMİD ZAMANINDA BENİ BURADA GÖZALTINDA TUTTULAR

Mahkemeden çıktık. Üstad'ın bir kolunda yine ben varım. Çok kalabalık, polisler kordon yapmış, onların yardımıyla yürüdük. Üstad hazretleri "Maşallah, maşallah" diye polisler taltif ediyordu. Merdivenlerden aşağı indik, arabaya bindik. Otele varınca, "Otele girmeyelim, Beyazıt'a doğru gidelim" dedi Üstad. Divan yolundan yukarı doğru çıkmaya başladık. Çemberlitaş'a varmadan bir müze vardır. Onun karşısında bir odayı gösterdi Üstad "2. Abdulhamid zamanında beni burada gözaltında tuttular" dedi. Gittik Beyazıt'a, Üniversite karşımızda. Bize Divan-ı Harbi Örfi'de mahkeme olduğu yerin penceresini gösterdi. Oradan da aşağıda idam edilen yerleri gösteriyorlarmış. Sonra Beyazıt Camisine girdik. İkinci nazmını kıldık, döndük otele.

Bizim Üstad'ı kollarımızda götürdüğümüz ikinci celse idi. Üçüncü bir mahkeme celsesi daha oldu.

Bu sefer Fatih'te Reşadiye Otelinde kalıyordu Üstad. Ben yine izin aldım Birliğimden. Otele geldim. Hava soğuktu, üşümüş Üstad. Dedi "Bir soba kurun" bana. Sobasını kurmak bana nasip oldu. Bu emeğim karşılığında 100 para vermişti. Para duruyor. Üçüncü celse duruşmasında mahkemede bulunamadım.

ANKARA'DA EVİM KİTAPLARIN DAĞITIM YERİ OLARAK KULLANILIYORDU

1952 yılında askerden terhis oldum. Ankara'ya vazife almaya gittim. Devlet Demir Yollarında Motor Atölyesinde mecburi hizmetime başladım. Risale-i Nur hizmetlerine asıl orada başladım ben. O sırada Mamak'ta Yıldız Teknik'ten bir arkadaşımın evinde kalıyordum. Ankara'da benim adresime gelirdi bütün risaleler, mektuplar, teksirler. Evimden dağıtılıyordu. Başka türlü Suriye'den filan gelenler de oluyordu. DDY, nakil problemi olmadığından benim adrese geliyordu risaleler.

Ankara'da çıkan menfi bir gazeteye tekzip için "Üniversite Nur Talebeleri" imzalı bir mektup hazırlandı, yollandı. Bu sebeple polisler ilk önce iş yerime baskın yaptılar. Sonra eve geldiler. Kur'anı Kerimler, Risalelerle doluydu ev. Onları almak istediler. Rahleyi bile almak istediler. "Risalelerden birer tane vereyim" dedim. Kabul ettiler, kitaplardan birer tane verdim onlara...

O gece karakolda nezarete kaldım. Üstad'ı Hakaret etmeye kalktılar; ben itiraz etmeye başlayınca başladılar dövmeye. Ertesi gün savcılığa intikal etti. Savcı ifademi aldı, serbest bıraktı. İki gün sonra karakoldan "İsmail Bey gel kitaplarını al, yazılı iade edeceğiz" diye haber geldi. Gittim aldım. Kitaplar serbest olunca bu sefer aynı polisler "Bunun arkası vardır" yani torpillidir diye iltifat etmeye başladılar. Sonra o mahkeme başka bir dava ile birleştirildi, Isparta'ya nakledildi. Sonunda beraat ettim.

Ondan sonra biz hizmetlere devam ettik. Ankara Hukuk Fakültesinin yakınlarında Ben, Atıf Ural ve Ziya Nur üç odalı bir daire tuttuk. Her birimiz birer odada kalıyorduk. Ziya ile Atıf Hukuk Fakültesinde okuyorlardı. Ben DDY çalışıyordum. Bu hizmetler 1953 senesinin sonuna kadar devam etti.

Ben DDY'de çalışırken Amerikalılar on kişiyi Amerika'ya davet ettiler. Muameleler yapılırken herkesin işi tamamlandı, benimki tıkanı kaldı. Geçirdiğim mahkemeden dolayı bir türlü pasaport vermiyorlardı. Son gün, "Bugün alabilirsen ne ala. Vali bey imza ederse olur bu iş" dediler. Son gün. O gün de Ankara Valisinin annesi vefat etmiş. Gittim, annesinin ölümünün hatırası olarak imzaladı. Bu şekilde Amerika'ya gitmiş oldum. Üç ay

kadar Amerika'da Baltimur'da kaldım. Sonra bazı sebeplerden dolayı DDY'den ayrıldım. O zaman Ahmet Atak (Ahmet Remzi Hatip) arkadaşımızın İzmir Gümüldür'de bir mandalina bahçesi vardı. Bir sene orada kaldım. Memuriyet beni sarmadı. Bursa'ya gittim ve yerleştim. Halen Bursa'dayım.

İsmail Doyuk hatıralarını Ömer Özcan'a anlatırlarken

***

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN MUSTAFA SUNGUR'A VERDİĞİ VEKÂLETİN ASLI

Adalet Bakanlığına

Ben şiddetli hasta ve çok zayıf ve ziyade yaşlı olduğumdan kendi işlerimi takip edemiyorum. Hukukumu müdafaa edemiyorum. Çoktanberi benim hizmetimde benim manevî evlâdım ve varisim, gayet sadık bir kardaşım olan Mustafa Sungur'u benim bedelime bütün işlerimi yapmak için tevkil ediyorum.

1/10/1951

Said Nursî

Yapıştırılmış iki adet renkli pul (Birisi 15 kuruşluk, diğeri 1 kuruşluk)

İki adet "Said Nursi" yazılı mühür (Birisi pulların üzerinde, diğeri pulların dışında altta)

***

İsmail Doyuk'un yarım asırlık dosyalarını incelerken elimize çok önemli bir belge geçti. Altmış senedir bulunamayan bu belgenin hikâyesini sorduk İsmail Doyuk'a. Aramızda kameraya da aldığımız bir konuşma geçti. Daha sonra İsmail Ağabeyi telefonla arayarak hadiseyi tekrar anlattırdım ve teyid ettirdim.

İsmail Doyuk Ağabey ile aramızda geçen konuşmamız aynen şöyledir:

-İsmail Abi bu kâğıtta ne yazıyor, bir de siz okur musunuz? (Okudu)

-İsmail Doyuk Abi, bu dilekçe orijinal mi?

-Evet!

-Fotokopi değil yani?

-Değil!

-Bu dilekçe nereden geçti sizin elinize?

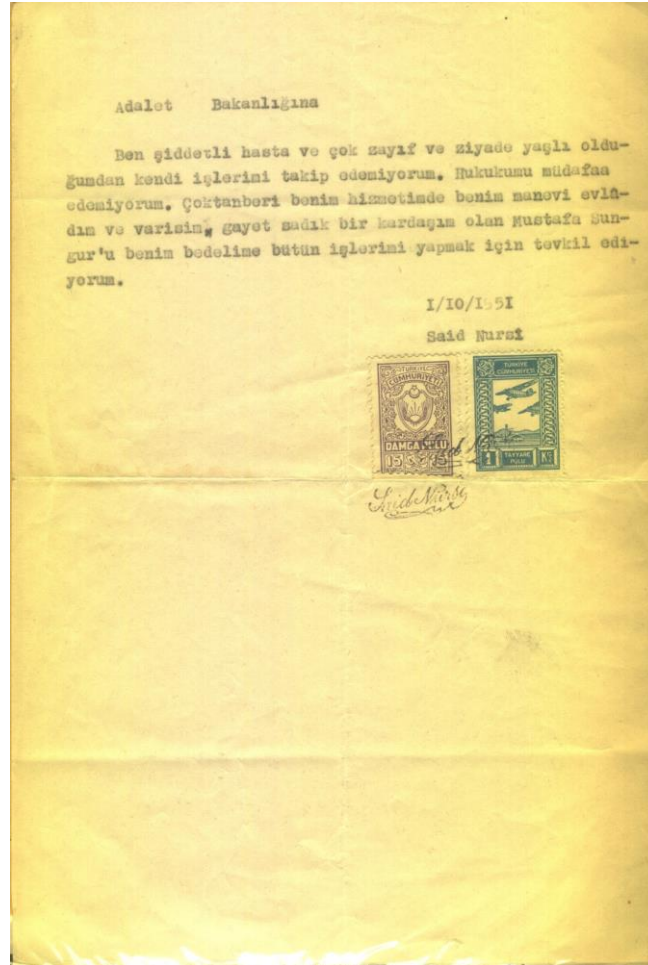
-Sungur'la Ankara'da beraber bulunuyorduk. Onun Samsun'da mahkemesi vardı. O sırada eşyaları benim evimdeydi. O arada nasılda kalmış bu.

-O eşyaların arasında mı kalmış?

-Evet, orada kalmış.

- Siz Ankara'da nerede kalıyordunuz?
- Cebeci'de bir dersanede kalıyorduk.
- Sungur Ağabeyle aynı evde mi kalıyordunuz?
- Yok, yakın yerde kalıyordu o.
- Siz Cebeci'de yalnız mı kalıyordunuz?
- Yok, Âtîf Ural bir odada, Ziya Nur bir odada, ben de diğer odada kalıyordum. Orası üç odalı bir daireydi.
- Dersaneydi yani orası?
- Evet.
- Peki, Sungur Ağabey nerede kalıyordu?
- Başka bir evde kalıyordu o.
- O zaman, Üstad Hazretleri bu dilekçeyi Sungur Ağabeye vermiş ve Ankara'ya göndermiş. Samsun'a mahkemeye giderken eşyalarını sana mı emanet etmişti Sungur Ağabey?
- Evet, eşyaları bende idi. Bu kâğıt nasıl bende kaldı onu tam hatırlayamıyorum. Düşürdü mü tam bilemiyorum.
- Ben de bana verdiğiniz bu vesikayı yayınlamak istiyorum, müsaadeniz var mı?
- Olur. Bu belgeyi sana hediye ediyorum.

NOT: Mustafa Sungur Ağabey, Samsun'da münteşir "Büyük Cihad Gazetesine" Ankara'dan yazılar gönderir. Bu yazıların neşrinden dolayı, 19 Şubat 1953'de hakkında dava açılır ve Samsun'da 11 ay hapis yatar. İsmail Doyük Ağabeyin bahsettiği "Samsun Mahkemesi" özetle böyle gelişmiştir.

Bediüzzaman Hazretlerinin Mustafa Sungur'a Verdiği Vekâletin Ashı

***

SAİD NURSİ HAZRETLERİNİN DAHA ÖNCE HİÇ YAYINLANMAMIŞ FOTOĞRAFLARI

Fotoğraflar 1952 yılında, İstanbul Gençlik Rehberi Mahkemesi sırasında Adliye’de çekilmiştir. Hz. Üstadın sağ kolunda Ahmet Atak, sol kolunda da İsmail Doyuk görülmektedir.

Önce Ahmet Atak Ağabeyi Ankara’da evinde bir ziyaretim oldu. Daha sonra İsmail Doyuk Ağabeyi de Bursa’da kendi evinde ziyaret ettim. Fotoğraflarla ilgili hatıraları kendilerinden kaydettim. Her iki ağabeyi telefonla görüştürüp kamera ile kaydettim. Anlattıkları hatıraları karşılıklı olarak teyid ettiler.

Yayınlanan fotoğrafların bir kısmı 1927 doğumlu İsmail Doyuk’un, bir kısmı da 1930 doğumlu Ahmet Atak’ın dosyalarından çıkmıştır. Gösterdikleri alâka ve güven için kendilerine çok teşekkür ediyorum.

**Yukarıdaki dört kare fotoğraf aynıdır. Sadece büyüklük farkları vardır.
Hz. Üstadın sağ kolunda Ahmet Atak, sol kolunda da İsmail Doyük görülmektedir.
Bu ağabeylerimizin anlattığına göre kalabalık, bir anda Hz. Üstad'ın etrafını sarmıştır.**

Bu iki kare fotoğrafta da Hz. Üstadın sağ kolunda Ahmet Atak, sol kolunda da İsmail Doyuk görülmektedir.

Fotoğraflar fulû olsalar bile, manası parlak... Çok acı, çok çileli, çok uzun bir ceberut döneminden sonra, İstanbul Adliyesinin merdivenlerinde dimdik duruşuyla, muzaffer olmuş bir kumandan rahatlığı içinde, bir "ŞEHİNŞAH" edasıyla gizli zındıka komitelerine meydan okuyan Hz. Bediüzzaman'ın, bu tarihî duruşu elbette derin anlamlar yüklü... Bu kareler aynı zamanda 'Gönüller Sultanı'na gösterilen alâkanın da bir belgesidir. Sınırlı sayıda olan Bediüzzaman fotoğraflarına yenilerini eklemenin sevincini yaşıyoruz.